

12. Zadanie minimalizacji kosztów przedsiębiorstwa (def. funkcji kosztów przedsiębiorstwa, przedstawić zadanie i omówić różnicę między zad. minim. kosztów w warunkach długookresowej i krótkookresowej strategii rozwoju.)

Strategia długookresowa

Zadanie minimalizacji kosztów produkcji przy ustalonych na rynku cenach $p > 0$, $v \in \text{int } \mathbb{R}_+^n$ i poziomie produkcji $\tilde{y} > 0$ ustalonym przez przedsiębiorstwo polega na wyznaczeniu $(**) \tilde{x} = \arg \min \{ \langle v, x \rangle : f(x) = \tilde{y}, x \geq 0 \}$

Def. f. kosztów
 Funkcję $c(\tilde{y}) := \langle v, \tilde{x} \rangle$, gdzie \tilde{x} jest rozwiązaniem zadania $(*)$ ustalającą zależność minimalnych kosztów produkcji od wielkości produkcji nazywamy funkcją kosztów przedsiębiorstwa.

Strategia krótkookresowa

Zadanie minimalizacji kosztów produkcji przy ustalonych na rynku cenach $p > 0$, $v \in \text{int } \mathbb{R}_+^n$ i poziomie produkcji $\tilde{y} > 0$ ustalonym przez przedsiębiorstwo polega na wyznaczeniu $(2) \tilde{x} = \arg \min \{ \langle v, x \rangle : f(x) = \tilde{y}, x \geq 0, g(x) = 0 \}$

Różnica między strategią długookresową a krótkookresową polega na tym, że w krótkookresowej jest nałożony dodatkowy warunek na czynniki produkcji $g(x)$.

Twierdzenie

Jeżeli funkcja produkcji f spełnia założenia:

$$(F_1) f(0) = 0$$

$$(F_2) \forall x \in \text{int } \mathbb{R}_+^n \quad \forall i = 1, 2, \dots, n \quad \frac{\partial f}{\partial x_i}(x) > 0$$

(F_3')

i jest silnie wklęsła i różniczkowalna na obszarze określoności, a ceny p, v spełniają

warunki:

$$(i) p > 0$$

$$(ii) \lim_{x \rightarrow \infty} p \cdot \frac{\partial f}{\partial x} < v < p \cdot \frac{\partial f}{\partial x}(x) |_{x=0}$$

to zadanie ma rozwiązanie $\bar{x} \in \text{int } \mathbb{R}_+^n$. Ponadto istnieje dokładnie jedno rozwiązanie, wtedy gdy $p \cdot \frac{\partial f}{\partial x}(x) |_{x=\bar{x}} = v$

Strategia długoterminowa

Zad. 1

Dane jest przedsiębiorstwo działające w warunkach doskonałej konkurencji, którego proces produkcji opisuje funkcja $f(x_1, x_2) = 2 \cdot (x_1)^{\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{\frac{1}{3}}$

Rozwiąż zad. minim. kosztów przedsiębiorstwa i wyznacz funkcję kosztów.

(1) Zauważamy od zapisania zad. min. kosztów przedsiębiorstwa

$$(*) \quad \tilde{x} = (\tilde{x}_1, \tilde{x}_2) = \arg \min \{ \langle v, x \rangle : f(x) = \tilde{y}, x \geq 0 \}$$

Rozwiąż takie zad. ten. znaleźć min. warunkowe f. dwóch zmiennych

$$h(x_1, x_2) = v_1 \cdot x_1 + v_2 \cdot x_2 \quad \text{przy warunkach} \quad f(x) = \tilde{y} \Leftrightarrow 2 \cdot (x_1)^{\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{\frac{1}{3}} = \tilde{y}$$

(2) Sprawdzamy, czy funkcja spełnia $(F_1), (F_2), (F_3')$

$$(F_1) \quad f(0, 0) = 2 \cdot 0^{\frac{1}{2}} \cdot 0^{\frac{1}{3}} = 0 \quad \checkmark$$

$$(F_2) \quad \text{rosnąca?} \quad \frac{\partial f}{\partial x_1} = 2 \cdot \frac{1}{2} \cdot (x_1)^{-\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{\frac{1}{3}} = (x_1)^{-\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{\frac{1}{3}} > 0 \quad \text{dla } x_1, x_2 > 0$$

$$\frac{\partial f}{\partial x_2} = 2 \cdot \frac{1}{3} \cdot (x_1)^{\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{-\frac{2}{3}} = \frac{2}{3} \cdot (x_1)^{\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{-\frac{2}{3}} > 0 \quad \text{dla } x_1, x_2 > 0$$

$$(F_3') \quad H(x_1, x_2) = \begin{vmatrix} -\frac{1}{2} x_1^{-\frac{3}{2}} \cdot (x_2)^{\frac{1}{3}} & \frac{1}{3} x_1^{\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{-\frac{2}{3}} \\ \frac{1}{3} x_1^{\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{-\frac{2}{3}} & -\frac{4}{3} x_1^{\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{-\frac{5}{3}} \end{vmatrix}$$

$$H_1 < 0$$

$$H_2 > 0 \quad \text{silnie wklęsła dla } x_1, x_2 > 0$$

Spełnia warunki Tw. dlatego sprawdzamy tylko WK istnienia ekstremum warunkowego.

(3) Tworzymy funkcję Lagrange'a $(\tilde{y} = 2 \cdot (x_1)^{\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{\frac{1}{3}} \Rightarrow \tilde{y} - 2 \cdot (x_1)^{\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{\frac{1}{3}} = 0)$

WK:

$$L(x_1, x_2, \lambda) = v_1 x_1 + v_2 x_2 + \lambda (\tilde{y} - 2 \cdot (x_1)^{\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{\frac{1}{3}})$$

$$\begin{cases} \frac{\partial L}{\partial x_1} = v_1 - \lambda (x_1)^{-\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{\frac{1}{3}} = 0 \Rightarrow v_1 = \lambda x_1^{-\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{\frac{1}{3}} \\ \frac{\partial L}{\partial x_2} = v_2 - \frac{2}{3} \lambda (x_1)^{\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{-\frac{2}{3}} = 0 \Rightarrow v_2 = \frac{2}{3} \lambda x_1^{\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{-\frac{2}{3}} \\ \frac{\partial L}{\partial \lambda} = \tilde{y} - 2 \cdot (x_1)^{\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{\frac{1}{3}} = 0 \end{cases}$$

$$x_1, x_2, v_1, v_2 > 0 \Rightarrow \lambda > 0$$

dzielimy stronami:

$$\frac{v_1}{v_2} = \frac{3}{2} x_1^{-1} \cdot x_2 \Rightarrow x_2 = \frac{2}{3} \frac{v_1}{v_2} x_1$$

$$\tilde{y} - 2 \cdot (x_1)^{\frac{1}{2}} \cdot \left(\frac{2}{3} \frac{v_1}{v_2} x_1 \right)^{\frac{1}{3}} = 0$$

$$\tilde{y} - 2 \cdot (x_1)^{\frac{1}{2}} \cdot \left(\frac{2}{3} \frac{v_1}{v_2} \right)^{\frac{1}{3}} \cdot (x_1)^{\frac{1}{3}} = 0$$

$$\tilde{y} - 2 \cdot (x_1)^{\frac{5}{6}} \cdot \left(\frac{2}{3} \frac{v_1}{v_2} \right)^{\frac{1}{3}} = 0$$

$$\tilde{y} = 2 \cdot (x_1)^{\frac{5}{6}} \cdot \left(\frac{2}{3} \frac{v_1}{v_2} \right)^{\frac{1}{3}}$$

$$\frac{\tilde{y}}{2 \cdot \left(\frac{2}{3} \frac{v_1}{v_2} \right)^{\frac{1}{3}}} = (x_1)^{\frac{5}{6}} \quad | \quad \left(\frac{6}{5} \right)$$

$$\tilde{x}_1 = x_1 = 2^{-\frac{6}{5}} \cdot \tilde{y}^{\frac{6}{5}} \cdot \left(\frac{v_2}{v_1} \right)^{\frac{2}{5}} \cdot \left(\frac{1}{2} \right)^{\frac{6}{5}}$$

$$\tilde{x}_2 = x_2 = \frac{v_1}{v_2} \cdot \frac{2}{3} \cdot \left(2^{-\frac{6}{5}} \cdot \tilde{y}^{\frac{6}{5}} \cdot \left(\frac{v_2}{v_1} \right)^{\frac{2}{5}} \cdot \left(\frac{1}{2} \right)^{\frac{6}{5}} \right)$$

funkcja kosztów

$$c(\tilde{y}) = v_1 \tilde{x}_1 + v_2 \tilde{x}_2$$

$$c(\tilde{y}) = v_1 \cdot 2^{-\frac{6}{5}} \cdot \tilde{y}^{\frac{6}{5}} \cdot \left(\frac{v_2}{v_1} \right)^{\frac{2}{5}} \cdot \left(\frac{1}{2} \right)^{\frac{6}{5}} + v_2 \cdot \frac{v_1}{v_2} \cdot \frac{2}{3} \cdot \left(2^{-\frac{6}{5}} \cdot \tilde{y}^{\frac{6}{5}} \cdot \left(\frac{v_2}{v_1} \right)^{\frac{2}{5}} \cdot \left(\frac{1}{2} \right)^{\frac{6}{5}} \right)$$

Strategia kołkoheśawa

Ład 2

Dane jest przedsiębiorstwo działające w warunkach doskonałej konkurencji. Wytworza ono jeden produkt po cenie $p=3$, korzystając z technologii opisaną funkcją

$$f(x_1, x_2) = 2(x_1)^{\frac{1}{2}} \cdot (x_2)^{\frac{1}{3}}$$

Z powodu ograniczonego dostępu do czynnika produkcji x_1 , dostępne jest $\tilde{x}_1=4$. Przedsiębiorstwo musi zmodyfikować plan produkcji. Ceny nakładów wynoszą $v_1=1$, $v_2=2$. Wyznaczyć funkcję kosztów, tak aby osiągnąć produkcję $\tilde{y}=3$

$$(2) \quad \tilde{x} = (\tilde{x}_1, \tilde{x}_2) = \arg \min \{ \langle v, x \rangle : f(x) = \tilde{y}, x \geq 0, g(x) = 0 \}$$

Tem. znaleźć minim. warunkowe f. dwóch zmiennych

$$h(x_1, x_2) = v_1 x_1 + v_2 x_2 = x_1 + 2x_2 \quad \text{przy warunkach} \quad \begin{cases} \tilde{y} = 3 \Leftrightarrow 2x_1^{\frac{1}{2}} \cdot x_2^{\frac{1}{3}} = 3 \\ x_1 = \tilde{x}_1 = 4 \end{cases}$$

Sprawdziłismy, że f. spełnia (F_1) , (F_2) , (F_3') stąd wystarczą WK:

$$L(x_1, x_2, \lambda_1, \lambda_2) = x_1 + 2x_2 - \lambda_1 (2x_1^{\frac{1}{2}} \cdot x_2^{\frac{1}{3}} - 3) - \lambda_2 (x_1 - 4)$$

$$\text{WK:} \quad \begin{cases} \frac{\partial L}{\partial x_1} = 1 - \lambda_1 \cdot \frac{1}{2} \cdot x_2^{\frac{1}{3}} = 0 & \text{I} \\ \frac{\partial L}{\partial x_2} = 2 - \frac{1}{3} \lambda_1 x_1^{\frac{1}{2}} \cdot x_2^{-\frac{2}{3}} = 0 & \text{II} \\ \frac{\partial L}{\partial \lambda_1} = 3 - 2x_1^{\frac{1}{2}} \cdot x_2^{\frac{1}{3}} = 0 & \text{III} \\ \frac{\partial L}{\partial \lambda_2} = 4 - x_1 = 0 \Rightarrow x_1 = 4 & \text{IV} \end{cases}$$

$$3 - 2 \cdot 2x_2^{\frac{1}{3}} = 0 \Rightarrow x_2^{\frac{1}{3}} = \frac{3}{4} \Rightarrow x_2 = \left(\frac{3}{4}\right)^3$$

$$\text{II} \quad 2 - \frac{1}{3} \lambda_1 \cdot 2 \cdot \left(\frac{3}{4}\right)^{-\frac{2}{3}} = 0$$

$$2 - \frac{1}{3} \lambda_1 \cdot \left(\frac{4}{3}\right)^{\frac{2}{3}} = 0$$

$$\lambda_1 = \frac{3^{\frac{5}{3}}}{2^{\frac{5}{3}}} > 0 \quad \text{ok}$$

$$\text{I} \quad 1 - \left(\frac{3}{4}\right)^{\frac{1}{3}} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{3}{4} = \lambda_2$$

$$1 - \frac{3}{2^{\frac{4}{3}}} = \lambda_2 > 0 \quad \text{ok}$$

$$\tilde{x} = \left(4, \left(\frac{3}{4}\right)^3\right)$$

funkcja kosztów:

$$c(\tilde{y}) = v_1 x_1 + v_2 x_2 = x_1 + 2x_2$$

$$c(\tilde{y} = 3) = 4 + 2 \cdot \left(\frac{3}{4}\right)^3 = \frac{155}{32}$$